

DA

DA

DA

EUROPA-KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 12.5.2010
KOM(2010) 239 endelig

2010/0135 (NLE)

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om Estlands indførelse af euroen den 1. januar 2011

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUNDEN FOR FORSLAGET

Den 3. maj 1998 traf Rådet afgørelse om, at Belgien, Tyskland, Spanien, Frankrig, Irland, Italien, Luxembourg, Nederlandene, Portugal, Østrig og Finland opfyldte de nødvendige betingelser for indførelse af euroen den 1. januar 1999. Danmark og Det Forenede Kongerige gjorde brug af deres undtagelsesbestemmelse ("opt-out") og blev derfor ikke underkastet Rådets vurdering. Grækenland og Sverige blev af Rådet betragtet som medlemsstater med dispensation. Den 19. juni 2000 traf Rådet afgørelse om, at Grækenland opfyldte de nødvendige betingelser for indførelse af euroen den 1. januar 2001. De lande, der tiltrådte Den Europæiske Union den 1. maj 2004 (Tjekkiet, Estland, Cypern, Letland, Litauen, Ungarn, Malta, Polen, Slovenien og Slovakiet), blev medlemsstater med dispensation i henhold til artikel 4 i de respektive tiltrædelsesakter. Den 11. juli 2006 traf Rådet afgørelse om, at Slovenien opfyldte de nødvendige betingelser for indførelse af euroen den 1. januar 2007. Bulgarien og Rumænien, som tiltrådte Den Europæiske Union den 1. januar 2007, blev medlemsstater med dispensation i henhold til artikel 5 i de respektive tiltrædelsesakter. Den 10. juli 2007 traf Rådet afgørelse om, at Cypern og Malta opfyldte de nødvendige betingelser for indførelse af euroen den 1. januar 2008. Den 8. juli 2008 traf Rådet afgørelse om, at Slovakiet opfyldte de nødvendige betingelser for indførelse af euroen den 1. januar 2009.

Artikel 140, stk. 1, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (i det følgende benævnt "traktaten") bestemmer, at Kommissionen og Den Europæiske Centralbank mindst en gang hvert andet år eller på anmodning af en medlemsstat med dispensation aflægger beretning til Rådet om de fremskridt, der gøres af medlemsstater med dispensation, for så vidt angår opfyldelsen af deres forpligtelser med hensyn til virkeliggørelsen af Den Økonomiske og Monetære Union. På grundlag af sin egen og ECB's beretninger træffer Rådet efter proceduren i traktatens artikel 140, stk. 2, på forslag af Kommissionen afgørelse om ophævelse af dispensationen for de medlemsstater, der opfylder de nødvendige betingelser.

De seneste regelmæssige konvergensberetninger fra Kommissionen og ECB blev godkendt i maj 2008. Danmark og Det Forenede Kongerige har ikke udtrykt ønske om at ville indføre euroen. Konvergensberetningen for 2010 omfatter derfor følgende ni medlemsstater med dispensation: Bulgarien, Tjekkiet, Estland, Letland, Litauen, Ungarn, Polen, Rumænien og Sverige.

Kommissionens konvergensberetning blev vedtaget af kommissærkollegiet den 12. maj 2010. ECB vedtog sin beretning den 12. maj. Beretningerne omfatter en undersøgelse af, hvorvidt hver medlemsstats nationale lovgivning, herunder den nationale centralbanks statut, er forenelig med traktatens artikel 130 og 131 samt med statuten for ESCB og ECB. Beretningerne undersøger desuden, om der er opnået en høj grad af vedvarende konvergens ved, at konvergenskriterierne er opfyldt, og tager hensyn til en række andre faktorer, der er nævnt i traktatens artikel 140, stk. 1, sidste afsnit.

Kommissionen konkluderer i sin konvergensberetning, at det blandt de undersøgte medlemsstater kun er Estland, der opfylder kriterierne for indførelse af euroen.

På grundlag af sin egen og ECB's beretninger har Kommissionen vedtaget vedlagte forslag til Rådets afgørelse om ophævelse af Estlands dispensation med virkning fra den 1. januar 2011.

2. RESULTAT AF HØRINGEN AF DE INTERESSEREDE PARTER OG KONSEKVENSANALYSEN

Medlemsstaterne drøfter regelmæssigt forskellige emner vedrørende deres finanspolitiske udfordringer i Det Økonomiske og Finansielle Udvalg og i ECOFIN/Eurogroup, herunder uformelle drøftelser om emner, der er af særlig relevans for forberedelsen af en eventuel indtræden i euroområdet (herunder valutakurspolitikker). Der finder en dialog sted med akademikere og andre interesserede grupper i forbindelse med konferencer/seminarer og på ad hoc-basis.

Den økonomiske udvikling i euroområdet og i medlemsstaterne vurderes inden for rammerne af de forskellige procedurer for finanspolitisk koordination og tilsyn (bl.a. traktatens artikel 121) samt i forbindelse med Kommissionens regelmæssige overvågning og analyse af den landespecifikke og områderelaterede udvikling (herunder prognoser, regelmæssige publikationsserier, input til EFC og ECOFIN/Eurogroup). I henhold til proportionalitetsprincippet og i overensstemmelse med praksis foreslår Kommissionen, at der ikke skal udarbejdes en formel konsekvensanalyse.

3. FORSLAGETS RETLIGE ASPEKTER

1.1. Retsgrundlag

Retsgrundlaget for nærværende forslag er traktatens artikel 140, stk. 2, som fastlægger proceduren for Rådets afgørelse om indførelse af euroen og om ophævelse af den pågældende medlemsstats dispensation.

Rådet træffer afgørelse på forslag af Kommissionen efter høring af Europa-Parlamentet, efter drøftelse i Det Europæiske Råd og efter at have modtaget en henstilling fra et kvalificeret flertal af de af dets medlemmer, som repræsenterer medlemsstater, der har euroen som valuta.

1.2. Nærhed og proportionalitet

Forslaget henhører under Unionens enekompetence. Nærhedsprincippet finder derfor ikke anvendelse.

Det foreliggende initiativ går ikke ud over, hvad der er nødvendigt for at nå sit mål, og er derfor i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet.

1.3. Valg af retligt instrument

En afgørelse er det eneste egnede retlige instrument i henhold til traktatens artikel 140, stk. 2.

4. BUDGETMÆSSIGE KONSEKVENSER

Forslaget har ingen konsekvenser for Unionens budget.

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om Estlands indførelse af euroen den 1. januar 2011

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR –

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 140, stk. 2,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

under henvisning til beretning fra Europa-Kommissionen¹,

under henvisning til beretning fra Den Europæiske Centralbank²,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet,

under henvisning til drøftelser i Det Europæiske Råd,

under henvisning til henstilling fra rådsmedlemmerne, som repræsenterer de medlemsstater, der har euroen som valuta, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Tredje fase af Den Økonomiske og Monetære Union (ØMU) blev indledt den 1. januar 1999. På sit møde i Bruxelles den 3. maj 1998 traf Rådet i sin sammensætning af stats- og regeringschefer afgørelse om, at Belgien, Tyskland, Spanien, Frankrig, Irland, Italien, Luxembourg, Nederlandene, Østrig, Portugal og Finland opfyldte de nødvendige betingelser for indførelse af euroen den 1. januar 1999³.
- (2) Rådet besluttede ved beslutning 2000/427/EF⁴, at Grækenland opfyldte de nødvendige betingelser for indførelse af euroen den 1. januar 2001. Rådet besluttede ved beslutning 2006/495/EF⁵, at Slovenien opfyldte de nødvendige betingelser for indførelse af euroen den 1. januar 2007. Rådet besluttede ved beslutning 2007/503/EF⁶ og 2007/504/EF⁷, at Cypern og Malta opfyldte de nødvendige betingelser for indførelse af euroen den 1. januar 2008. Rådet besluttede ved beslutning

1

2

3 Beslutning 1998/317/EF (EFT L 139 af 11.5.1998, s. 30).

4 EFT L 167 af 7.7.2000, s. 19.

5 EUT L 195 af 15.7.2006, s. 25.

6 EUT L 186 af 18.7.2007, s. 29.

7 EUT L 186 af 18.7.2007, s. 32.

2008/608/EF⁸, at Slovakiet opfyldte de nødvendige betingelser for indførelse af euroen.

- (3) I overensstemmelse med punkt 1 i protokollen om visse bestemmelser vedrørende Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland, der er knyttet som bilag til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab (i det følgende benævnt "EF-traktaten"), meddelte Det Forenede Kongerige Rådet, at det ikke agtede at gå over til tredje fase af ØMU den 1. januar 1999. Denne meddelelse er ikke blevet ændret. I overensstemmelse med punkt 1 i protokollen om visse bestemmelser vedrørende Danmark, der er knyttet som bilag til EF-traktaten, og afgørelsen truffet af stats- og regeringscheferne i Edinburgh i december 1992 har Danmark meddelt Rådet, at det ikke vil deltage i tredje fase af ØMU. Danmark har ikke anmodet om, at proceduren i artikel 140, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (i det følgende benævnt "traktaten") indledes.
- (4) I henhold til beslutning 98/317/EF er Sverige en medlemsstat med dispensation som defineret i traktatens artikel 139, stk. 1. I overensstemmelse med artikel 4 i tiltrædelsesakten af 2003⁹ er Tjekkiet, Estland, Letland, Litauen, Ungarn, Polen og Slovakiet medlemsstater med dispensation som defineret i traktatens artikel 139, stk. 1. I henhold til artikel 5 i tiltrædelsesakten af 2005¹⁰ er Bulgarien og Rumænien medlemsstater med dispensation som defineret i traktatens artikel 139, stk. 1.
- (5) Den Europæiske Centralbank (i det følgende benævnt "ECB") blev oprettet den 1. juli 1998. Det Europæiske Monetære System er blevet erstattet af en valutakursmekanisme, som blev indført ved Det Europæiske Råds resolution af 16. juni 1997 om oprettelse af en valutakursmekanisme i tredje fase af Den Økonomiske og Monetære Union¹¹. Procedurene for en valutakursmekanisme i tredje fase af Den Økonomiske og Monetære Union (ERM II) blev fastlagt i aftalen af 16. marts 2006 mellem Den Europæiske Centralbank og de nationale centralbanker i medlemsstaterne uden for euroområdet om fastlæggelse af de operationelle procedurer for en valutakursmekanisme i tredje fase af Den Økonomiske og Monetære Union¹².
- (6) I traktatens artikel 140, stk. 2, er fastsat procedurene for ophævelse af de pågældende medlemsstaters dispensation. Mindst en gang hvert andet år, eller på anmodning fra en medlemsstat med dispensation, aflægger Kommissionen og ECB beretning til Rådet efter fremgangsmåden i traktatens artikel 140, stk. 1. De seneste regelmæssige konvergensberetninger fra Kommissionen og ECB blev godkendt i maj 2010.
- (7) Medlemsstaternes nationale lovgivninger, herunder de nationale centralbankers statutter, skal om nødvendigt tilpasses for at gøre dem forenelige med traktatens artikel 130 og 131 samt med statuten for Det Europæiske System af Centralbanker (i det følgende benævnt "statuten for ESCB og ECB"). Kommissionens og ECB's beretninger indeholder en detaljeret vurdering af foreneligheden af Estlands lovgivning med traktatens artikel 130 og 131 samt med statuten for ESCB og ECB.

⁸ EFT L 195 af 24.7.2008, s. 24.

⁹ EUT L 236 af 23.9.2003, s. 33.

¹⁰ EUT L 157 af 21.6.2005, s. 203.

¹¹ EFT C 236 af 2.8.1997, s. 5.

¹² EUT C 73 af 25.3.2006, s. 21. Ændret ved aftalen af 14.12.2007 (EUT C 319 af 29.12.2007, s. 7).

- (8) I henhold til artikel 1 i protokol nr. 13 om konvergenskriterierne, jf. traktatens artikel 140, betyder kriteriet vedrørende prisstabilitet som omhandlet i traktatens artikel 140, stk. 1, første led, at en medlemsstat har en holdbar prisudvikling og en gennemsnitlig inflationstakt, som betragtet i en periode på et år før undersøgelsen ikke overstiger inflationstakten i de højst tre medlemsstater, der har nået de bedste resultater med hensyn til prisstabilitet, med mere end 1,5 procentpoint. Med henblik på dette kriterium måles inflationen ved harmoniserede forbrugerprisindekser (HICP) som defineret i Rådets forordning (EF) nr. 2494/95 af 23. oktober 1995 om harmoniserede forbrugerprisindekser¹³. Med henblik på at vurdere prisstabilitetskriteriet er en medlemsstats inflation blevet målt ved den procentvise ændring i det aritmetiske gennemsnit af de sidste tolv månedlige indekser i forhold til det aritmetiske gennemsnit af de tolv månedlige indekser i den foregående periode. I deres beretninger har Kommissionen og ECB taget udgangspunkt i en referenceværdi beregnet som et simpelt aritmetisk gennemsnit af inflationstakterne i de tre medlemsstater, der har nået de bedste resultater med hensyn til prisstabilitet, plus 1,5 procentpoint. I den etårige periode, der udløb i marts 2010, blev referenceværdien for inflation beregnet til 1,0 %, hvor Portugal, Estland og Belgien var de tre medlemsstater, der har nået de bedste resultater med hensyn til prisstabilitet, med en inflationstakt på henholdsvis -0,8 %, -0,7 % og -0,1 %. Under de nuværende økonomiske omstændigheder, der er karakteriseret ved en stor samlet nedgang, hvor et væsentligt antal lande står over for forløb med en negativ inflationstakt, virker det berettiget, at de lande, hvis gennemsnitlige inflationstakt adskiller sig væsentligt fra euroområdet gennemsnitlige inflation (0,3 % i marts 2010), i overensstemmelse med præcedens fra 2004-konvergensberetningen udelukkes fra dem, der har nået de bedste resultater, eftersom disse yderligt placerede lande ikke rimeligvis kan anses for prisstabilitetsmæssigt at være blandt dem, der har nået de bedste resultater, og eftersom det ville påvirke referenceværdien og dermed kriteriets retfærdighed alvorligt, såfremt de blev medregnet. I marts 2010 indebærer dette, at Irland udelukkes som det eneste land, hvis 12-måneders inflationstakt (på -2,3 % i marts 2010) væsentligt adskiller sig fra euroområdet og de øvrige medlemsstaters takt, hvilket hovedsagelig afspejler det alvorlige økonomiske tilbageslag¹⁴.
- (9) I henhold til artikel 2 i protokol nr. 13 om konvergenskriterierne, der er knyttet som bilag til traktaten, betyder kriteriet om den offentlige budgetstilling, der henvises til i traktatens artikel 140, stk. 1, at medlemsstaten på tidspunktet for undersøgelsen ikke er genstand for en rådsafgørelse i henhold til traktatens artikel 126, stk. 6, om, at der foreligger et uforholdsmæssigt stort underskud.
- (10) I henhold til artikel 3 i protokol nr. 13 om konvergenskriterierne, der er knyttet som bilag til traktaten, betyder kriteriet i traktatens artikel 140, stk. 1, tredje led, om deltagelse i det europæiske monetære systems valutakursmekanisme, at en medlemsstat har overholdt de normale udsvingsmargener i det europæiske monetære systems valutakursmekanisme (ERM) i mindst to år forud for undersøgelsen uden alvorlige spændinger. Medlemsstaterne må navnlig ikke have devalueret deres valutas

¹³ EFT L 257 af 27.10.1995, s. 1. Ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1882/2003 (EUT L 284 af 31.10.2003, s. 1) og ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 596/2009.

¹⁴ Resultatet af denne fremgangsmåde stemmer desuden overens med proceduren i 2004, da Litauens gennemsnitlige 12-måneders inflation var 2,3 procentpoint lavere end euroområdet gennemsnitlige 12-måneders inflation, hvorfor Litauen blev udelukket fra de lande, der har nået de bedste resultater.

bilaterale centralkurs i forhold til euroen på eget initiativ i denne periode. Siden 1. januar 1999 har ERM II udgjort rammerne for vurderingen af opfyldelsen af valutakurskriteriet. Ved vurderingen af opfyldelsen af dette kriterium i deres beretninger har Kommissionen og ECB undersøgt den toårige periode, der udløb den 23. april 2010.

- (11) I henhold til artikel 4 i protokol nr. 13 om konvergenskriterierne, der er knyttet som bilag til traktaten, betyder kriteriet vedrørende konvergens i rentesatserne som nævnt i traktatens artikel 140, stk. 1, fjerde led, at en medlemsstat over en periode på et år før undersøgelsen har haft en gennemsnitlig langfristet nominel rentesats, som ikke overstiger den tilsvarende rentesats i de højst tre medlemsstater, der har nået de bedste resultater med hensyn til prisstabilitet, med mere end 2 procentpoint. Med henblik på vurderingen af rentekonvergenskriteriet er der blevet anvendt sammenlignelige rentesatser på tiårige toneangivende statsobligationer. Estland, som var en af de medlemsstater, der har nået de bedste resultater med hensyn til prisstabilitet i marts 2010, har ikke harmoniserede toneangivende statsobligationer eller en lignende garanti, der kan anvendes til beregningen af referenceværdien. I overensstemmelse med protokollen (hvori der henvises til "de højst tre medlemsstater, der har nået de bedste resultater") er der med henblik på at vurdere opfyldelsen af rentesatskriteriet i Kommissionens og ECB's beretninger taget udgangspunkt i en referenceværdi beregnet som et simpelt aritmetisk gennemsnit af den langfristede nominelle rentesats i de tre medlemsstater, der har nået de bedste resultater med hensyn til prisstabilitet, plus 2 procentpoint. På dette grundlag var referenceværdien i den etårsperiode, der udløb i marts 2010, på 6,0 %, dvs. den gennemsnitlige rentesats i Portugal (4,2 %) og Belgien (3,8 %) plus to procentpoint.
- (12) I overensstemmelse med artikel 5 i protokol 13 om konvergenskriterierne, der er knyttet som bilag til traktaten, skal Kommissionen tilvejebringe de statistiske data, der bruges til den aktuelle vurdering af, om konvergenskriterierne er opfyldt. Kommissionen har tilvejebragt data med henblik på udarbejdelsen af dette forslag. Budgetdataene har Kommissionen tilvejebragt efter indberetning fra medlemsstaterne pr. 1. april 2010 i overensstemmelse med Rådets forordning (EF) nr. 479/2009 af 25. maj 2009 om gennemførelse af den protokol om proceduren i forbindelse med uforholdsmæssigt store underskud, der er knyttet som bilag til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.
- (13) På grundlag af beretningerne fra Kommissionen og ECB om de fremskridt, Estland har gjort med opfyldelsen af sine forpligtelser med hensyn til virkeliggørelsen af Den Økonomiske og Monetære Union, har Kommissionen konkluderet følgende:
- a) Estlands lovgivning, herunder den nationale centralbanks statut, er forenelig med traktatens artikel 130 og 131 samt med statuten for ESCB og ECB
 - b) Estland opfylder de konvergenskriterier, der er nævnt i de fire led i traktatens artikel 140, stk. 1, idet:
 - den gennemsnitlige inflationstakt i Estland i det år, der udløb i marts 2010, var på 0,7 %, hvilket er et godt stykke under referenceværdien, og det er sandsynligt, at den vil holde sig under referenceværdien i månederne fremover

- Estland er med et offentligt underskud på 1,7 % af BNP i 2009 ikke genstand for en afgørelse fra Rådet om et uforholdsmæssigt stort underskud
 - Estland har været medlem af ERM II siden den 28. juni 2004. I den toårige periode, der udløb den 23. april 2010, har den estiske kroon (EEK) ikke været udsat for alvorlige spændinger, og der har ikke været nogen afvigelser fra ERM II's centralkurs fra tidspunktet for EEK's deltagelse
 - som følge af Estlands meget lave offentlige bruttogæld findes der ingen langfristede benchmark-statsobligationer eller andre passende garantier, som kan anvendes til at vurdere holdbarheden af konvergensen, der afspejles i de langfristede rentesatser. Mens finansmarkedets opfattelse af Estlands risikoprofil blev forværret under krisens højdepunkt, understøtter udviklingen af risikoprofilen under referenceperioden samt en bredere vurdering af den varige karakter af konvergensen, herunder Estlands fortsatte forsigtighedspolitik, en positiv vurdering af Estlands opfyldelse af kriteriet vedrørende de langfristede rentesatser
- c) på baggrund af vurderingen af den lovgivningsmæssige forenelighed og opfyldelsen af konvergenzkriterierne samt de øvrige forhold opfylder Estland de nødvendige betingelser for indførelse af euroen –

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

Estland opfylder de nødvendige betingelser for indførelse af euroen. Dispensationen til fordel for Estland, jf. artikel 4 i tiltrædelsesakten af 2003, ophæves med virkning fra den 1. januar 2011.

Artikel 2

Denne afgørelse er rettet til medlemsstaterne.

Artikel 3

Denne afgørelse offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Udfærdiget i Bruxelles,

*På Rådets vegne
Formand*